

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՏԵ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱԼԻԻԼ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boite Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ			
Տարեկան վեցարկանայ			
Եզրկապուս	60	Ողբ դր. 30	
Եզրուպա	12	Յրաանգ	6
Ամերիկա	2.50	Տոյար	1.25
Ռուսիա	5	Րուսիլի	2.50

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Համակ և քրամ զրկել վարչութեան հասցէին
Չեապիրները ետ չեն զարձախիւր
Մանագումներու համար մասնաւոր պայմաններ
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանսուր Փաշա խալիճ, քրտմուշի
գծին վրայ, Գաֆէ և պար տը Յրամաի քառասին մէջ:

(ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ)

Այս տարուան հոկտեմբեր 13էն
Լոսաքերին աշխատակցութեան հրա-
ւիրուեցայ, սակայն վարչութեան
փափաքովը յանձն առի առժամաբար
հակել նաեւ թերթին ընդհանուր
կազմութեանը, մինչեւ նոր չըջանը,
որ ղեկավարներին պիտի սկսէր: Այդ
պայմանաւորութեամբ արդէն լրացած է ու
ես ալ մտադիր ըլլալով մօտերս Եւ-
րոպա վերադառնալ թերեւս, կը
խնդրեմ որ Լոսաքերին խմբագրա-
կան գործերուն վերաբերմամբ, ոչ
դիմում ըլլայ ինծի, ոչ ալ իմ ա-
նունիս գրութիւն մը խրկուի: Մօ-
տէն կամ հետսէն, Լոսաքերին պարզ
յօդուած ազիր մըն եմ:

ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ՍԽԻԹԱՐԱՆՔ ՍԸ

Միջազգային նաւատորմը թրք-
քական ջուրերէն ետ դարձեր է:
Մակեդոնական խնդիրը քիչ շատ ա-
նուշ տեղը կապուելով:

Սուլթանին գիւանադ խառնութիւնը
այս անգամ ետ գրեթէ կը յաղթա-
նակէ, շնորհիւ Գերմանիոյ կայսեր,
որ ինքն ալ իր կարգին պարտա-
ւորուեցաւ խօսք մտիկ ընել: Գեր-
մանիա Մակեդոնական խնդրին մէջ
ալ բարեացակամ չեղբորութիւն պա-
հել ուզեց, ինչպէս պահած էր ի կրե-
տականիւր: Բայց սուլթանը հասկցուց,
թէ այդ բարեացակամ չեղբորութիւնը
իրեն շատ գնահատելի ծառայութիւն
չէին մատուցաներ, ինչպէս չէր
մատուցած կրետական խնդրին
մէջ: «Եթէ վիճելով բարեկամս իր
նաւատորմը միացնէ միւս հինգ պե-
տութեանց զրահաւորներուն, մեծ
կորուստ մը պիտի չունենամ: Պիտի
ըլլայ ա՛յն ինչ որ կ'ըլլայ հիմակ:
Մակեդոնիան հիմակ ձեռքէս երթա-
լու վրայ է: Կայսրը պիտի կրնայ
իմ քաղաքականութիւնս յաղթա-
նակել առաջ, եթէ ոչ, ինչո՞ւ աղբան
նպաստաւորեալ վիճակ մը ստեղծուի
կայսրութեանս մէջ: Գերմանիոյ օգ-
տին համար» Սուլթանական առար-

կութիւնները շատ անիմաստ չերե-
ցան, մանաւանդ որ սպառնալիք մը
կը վերապահէին: Գերմանիոյ արուած
առանձնաշնորհումներուն չափաւորու-
մը, հետեւաբար ամէն ինչ կար-
գադրուեցաւ:

Շատ հաւանական է որ Մակե-
դոնական ապստամբութիւնը վերա-
տին ուժեղնապէս սպառնալիքներ և
բարեկարգութեանց խնդիրը բաց
մնայ: Պատահականութիւն մը որ
մեզի աւելի նպաստաւոր է:

Անդրիական մեծ հանդէսէ մը
190 ին համառօտաբար թարգման-
ուելով Հայ-Հանդէսին մէջ հրատարա-
կուեցաւ քաղաքական տեսութիւն մը
Մակեդոնիոյ խնդրին վերաբերմամբ:
Թողուածողիրը կը բացատրէր, թէ
խառնական մոլեռանդութիւնը ուժ
մըն է որուն պիտի կռիւնի սուլթա-
նը, Եւրոպայի դիմագրաւելու հա-
մար: Ու յետոյ՝ «Գերմանիան պար-
տաւոր է թիւրքիւն պաշտպանել»:
Եթէ «Հայ-Հանդէս»-ին 8 և 9 թիւ-
երը այսօր մէկը կարգաւոր ելլէ, պի-
տի տեսնել, թէ Անդրիայի հրապա-
րակարգին տեսութիւնները ամէնքն
ալ կը հաստատուին դէպքերուն իրա-
կանութեամբը:

Ու երբ այդ յօդուածը թարգ-
մանուեցաւ, գանգատողները սակա-
ւաթիւ չեղան: Խօսքս Եզրկապուսի հա-
յոց վրայ մասնաւորելով, ըսեմ, թէ
Հայ-Հանդէսը ձգող բաժանորդներ
գտնուեցան, այդ թարգմանութեանը
առթիւ: Բողոք ու դիտողութիւններ-
չաններ էին, թէ Հայ ժողովրդին մէջ
բաւական թուով «ազգասէրներ» կան,
որոնք խաբուի կուզեն միշտ իրենց
աչքին շատ գէշ կ'երեւնայ ա՛յն որ
Հայ ազգը խաբել չուզեր, գտնէ՛ գի-
տակցօրէն:

Ու անշուշտ գիտած էք, թէ
տարիներէ ի վեր Հայ ազգը երբ
պարբերաբար փորձաքի կը հան-
գիպի, զինքը խաբողներուն երեսէն,
ահա՛ կը սկսի պոսալ կանչուրտել
անոնց դէմ որոնցմէ խաբուած է:
«Մեզի խաբած չըլլայիք նէ, այս ա-
զէտներն ալ մեր գիւտն պիտի
չղար» Ու քանի մը շարքով անցած
չանցած, կը սկսի ազալել պաղատիլ
որ զինքը նորէն խաբեն:

Իրսին յարգողի թշնամին
թատրերգութիւնը եթէ այսօր ժո-
ղովրդին ներկայացուէր, պիտի ան-
դրադառնայինք, թէ ամէն կլիմայի
տակ, ժողովուրդը միշտ իրեն թշնա-
մին կը համարի զինքը խաբել չու-
զողները:

Աս ալ մեզի՛ Հայոցս՝ մխիթա-
րանք մը:

Ա. Ա.

Հ Ե Ռ Ա Չ Ա Յ Ն

Անապարանք մեզ հեռաձայնի
գործիքին գլուխը կը կանչեն:

Եւ կը խօսին:

Հայաստանի սիրտը կազմող Տա-
րնի գաւառը դժեղակ կացութեան
մը մէջ կը գտնուի:

Ահաւոր թշուառութիւն մը կը
տիրէ Մշոյ գաւառէն մինչեւ Սա-
տուրի լեռները:

Հայ ժողովուրդը, բոլորովին աղ-
քատացած, իր վարժարանները կեր-
պով մը պահեր: Կարողութենէն ալ
զրկուած է: Պոքուելու վիճակի հա-
սեր են նաեւ Որբանոցները:

Եւ թշուառ ժողովուրդը դեռ
կը կեղեքուի չարաչար կերպով, կա-
ռավարական ամէն կարգի պաշտօն-
եաներու կողմանէ:

Բազմները ոչ միայն չեն խուրի,
այլ նաեւ անոնց հեղինակները կը
հալածուին, կը բանտարկուին, և խոշ-
տանդութեամբ կ'ենթարկուին:

Հաւանական ընդհանուր նոր
կոտորածի մը սարսափէն զատ, ա-
մէն ծառանակ տեղի ունեցող մաս-
նաւոր ուղանալութիւններու գէպքերը
անոնց հոգիները կը հիւժեն:

Պղտիկները, իրենց ազգուն,
ցրտահար թաթիկները երկնցու-
ցած հաց, հաց կը կանչեն: Եւ կ'ըս-
են հայ չկայ, տարբեր ցարեն չկայ:

Ու անոնք չգիտեն, թէ իրենց
ծովացած ցուրտը աղաղակը պիտի
կրնան հասցնել ազա՛նակ երկիրնե-
րու մէջ երջանիկ ապրող ազգակից-
ներու ականջին, թէ եւ անոնք ձանձ-
րացած ըլլան այդ աղաղակներէն...

Երազ օր մը միայն, այդ տառա-
պնալները անձնուէրներու խումբ մը
տեսան իրենց աչքին առջեւ: Տեսան,

սիրտանքի հառաչ մը արձակեցին,
և փառք տուին Աստուծոյ:

Զավրիեանի բժշկական խումբն
էր այդ, որ ցաւերով լեցուն երկ-
րին մէջ, երկինքէն խրկուած փըր-
կաբար հրեշտակներու հոյի մը պէս,
իր շուրջը բժշկութիւն ու ամէն տե-
սակ մխիթարութիւն սփռելով, կա-
րինէն հասած էր մինչեւ Մուշ, և
մտադիր էր Սասուն բարձրանալ:

Սակայն, թիւրք կռավարու-
թիւնը, որ առաջ շատ հաշտ աչքով
նայած էր այդ բժշկական մարդա-
սէր առաքելութեան, նոյն իսկ յար-
գանքով վերաբերուած, շուտով դիւռ-
տեցաւ, և կասկածներով չըմպա-
տեցաւ:

Կռավարութեան չարակամ
վարմունքը, այն աստիճանին հասաւ,
որ Զավրիեանի խումբը ոչ միայն
չկրցաւ այլեւ երկար մնալ Մուշ, և
երթալ Սասուն, այլ նաեւ ստիպուե-
ցաւ անմիջապէս թողուլ Հայաստանը,
և ակամայ դառնալ Ռուսաստան՝ ուր-
կէ ճամբայ ելած էր:

Եւ հիմա, որ ձիւնն ու բուքը
պատեր է ամէն սար ու ձոր, հաղոր-
դակցութիւնները դժուարացած է, և
ամէն յոյս ու մխիթարութիւն կոր-
սուած, արդեօք ի՞նչ արեւ ու կեանք
ունին այդ թշուառները...

Մտածենք վայրկեան մղր

Ս. Մ. ԾՈՏԻԿԵԱՆ

ՄՏԱԾՄՈՒՆՔՆԵՐ

Ջանա՛ որ ըլլաս այնպէս՝ ինչ-
պէս որ կուզես տեսնուիլ:

— օ —

Բա՛ս մը և քա՛ր մը, մէկ ան-
գամ նետուելէ վերջ, ետ չեն դառ-
նար:

— օ —

Թամա՛ս մարդը գրեթէ միշտ կը
սխալի:

— օ —

Սիւրէ գործելը, եթէ անոր պէտք
չունիս ապրուստիդ համար՝ պէտք
կունենաս առողջութեան համար:

— օ —

Խղճի մաքրութիւնը մտքի ան
գործութեան գլխաւոր աղբիւրն է:

ՇՐՈՒՄ

Պատշաճ փետրուար 19 ին կը լրացայ Պրանսայի Հանրապետութեան նախագահ Պ. Լուպէին պաշտօնավարման եօթնամեակը. ամիս մը առաջ նոր նախագահ մը պիտի ընտրուի։ Մըցումները սկսած են արդէն և աշխատութիւններ ու մեքենայութիւններ կը կատարուին։ Դեմադէմ են Պ. Ֆալլէն և Պ. Տումէ, առաջինը՝ Դերակոյտի, երկրորդը՝ Երեսփոխանական Ժողովին Ատենապետները։ Մէկը՝ Պ. Ֆալլէն՝ ծերունկ մը, քանիցս նախկին նախարար, հանգարտաբարդ, խաղաղասէր մարդ։ Երկրորդը՝ դեռ քառասունին մէջ, կրակոտ, աշխոյժ, զօրաւոր կամքով օժտուած, երբեմն էլ մտական նախարար, Արմատական կուսակցութեան պատկանող, ետքէն ինտու Շինի կառավարիչ, հեղինակ «Իմ գաւազներու» գրքի մը նոր հրատարակուած, բռնցքի տէր, և կռուասէր ու Պրանսայի մեծութեանը ըզմացող նոյն իսկ ի գին արինահեղ պատերազմի։ Սաքափն է Արմատական-ընկերակարներուն և Ընկերակարներուն, որոնք ջանադիր են չյաջողցնել Պ. Տումէի ընտրութիւնը։ Պղտիկ բռնաւորի մը համար արգէն վայելող մարդ, մեծագոյն բռնաւոր մը ապագային համար։ Մայրաքաղաքականներուն յայտարարութիւնն է, թէ Պրանսա իր թագաւորական գերդաստանները՝ որպիսիք են Պուրպուրները, Օրէնանները, Պոնարարները վանտեց, վանտեց՝ ոչ թէ անոնց տեղը Տումէ մը զետեղելու համար, այլ՝ ազատութեան յաղթանակը ապահովելու համար։

Այս յունուար 1ին, ըստ կանոնագրի, Երեսփոխանական Ժողովին ատենապետը պիտի ընտրուի մէկ տարուան շրջանով, ծայրայեղ ազատականները ոգի ի բռին պիտի աշխատին որ Պ. Տումէ չվերընտրուի։

Եթէ յունուարի 19ին կարելի չըլլայ մեծամասնութիւն գոյացնել Պ. Ֆալլէնի վրայ, ու Տումէն ալ փոքրամասնութեամբ մնայ, այն ատեն դիմում պիտի ըլլայ Պ. Լուպէի որ յանձնառու ըլլայ վերստին ընտրուիլ եօթնամեայ նոր շրջանի մը համար։ Կը կարծուի թէ պիտի ընդունի այս զոհողութիւնը ընել իր հայրենիքին։

Ի Ռ Ի Ս Ի Ա

Քիէվէն Պուրէշ վերադարձող Պերմանացի պանքէր մը, հետեւեալ ծանրակշիռ յայտարարութիւնները ըրած է Ռուսիոյ ելուական վիճակին վրայ։ Վաճառականութիւնը ամբողջովին անդամալուծուած է, միջին ու փոքր ճարտարագործութիւնները գրեթէ բոլորովին փճացեր են։ Ռուսիոյ բոլոր քաղաքներուն մէջ վաճառականներն ու գրամատուները դադարեցուցած են իրենց վճարումները։ Ռուս պետութեան սեղանաւորական փուլը մօտաւորապէս է, եթէ

կառավարութիւնը չյաջողի երկրէն դուրս փոխադրութիւն մը ընել։ Այլ եւս չեն հաշուուիր վաճառականներուն անանկութիւնները։

Քիէվ քաղաքը գրեթէ ամբողջովին կործանելի լինցել է խռովեցած հրկիզութեամբ։ Ասոնք ջարհէն ետեւէ ետեւ հեռագրով արտօնութիւն խնդրած են կոտրել ջարդել հրեայները որոնք ջարականութեան թշնամիներն են։

Բեդրպուրէն Պերլինի թակալարին հետեւեալը կը հեռագրուի։ «Հանրային կարծիքը, տեսնելով նախարարապետ Պ. Վիթթէին անգործութիւնը, կը պահանջէ որ գործելու իրապէս կարող կառավարութիւն մը հաստատուի։ Այս դադափարը ջերմապէս կը վիճաբանուի նաեւ ջէմսթփականներու (գաւառային ժողովներու անդամները) շրջանակին մէջ։ Այս ջէմսթփականները, Վիթթէին առաջարկ մը մատուցել են, որով կուզեն սահմանադրութիւնը հիմունք ընդհանուր և գաղտնի ընտրութեան իրաւունքին վրայ։ Պ. Վիթթէ կը վարանի պատասխանել, ինչ որ նոր յուզում առաջ կը բերէ։

«Յեղափոխական շրջանակներուն մէջ, արդէն առաջարկութիւն կը պտրտի, թէ այլ եւս պէտք չէ տուրքերը վճարել։ Հարկերու գործադուլին համար եղած տարածումը հետզհետէ աւելի շնորհ կը գտնէ յայտնի ժողովրդին, բայց արտասահման ամենահեղ հետեւները պիտի ունենայ Ռուսիոյ համար։ Այս գաղափարատարածման հետեւանքն է եղած արդէն, արժէթուղթերուն վարկաբեկումը, որուն ետեւէն ոսկին ալ պիտի սկսի վարկաբեկուի։ Պետութիւնը արագաբայլ դէպի անանկութիւն կը յաւաքանայ։ Կառավարութեան վարանոտ ու մանրաքայլ գրեւորքը, իր առջեւ փոսը կը փորէ։

Ժ Օ Ր Ի Ս Ի
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Բիրամիտաի Պոլսոյ մէկ թըղթակցութենէն կը քաղենք»

«Եղեռնապատ տեսնելը նախորդ շաբաթը բազմաթիւ նիստերով դադարեցաւ։ Քննիչ Թաննաթոզովին տեղեկագրոյն ընթերցման շաբաթականութեամբ և միանգամայն ուղթանի գէմ եղած ուղեւորութեան փորձին աթիւ շաբաթը վկայեալ հարցանքնութեամբ։

«Բարձրագոյն հրամանաւ թիւք պատկերազարդ թերթեր մարտառնելոց պատկերները հրատարակեցին, նմանապէս պատկերը սեպիէ (լաթիք) տնիներով այն կողմէն՝ որ ծառայեց ուղեւորութեան փորձ կատարողներուն։ Ու աւելի կամ պակաս ճշգրիտ նկարները այն պոպիւրսն և փամփուշտներուն, որ վերջերս զբաղեցան Հայերու ցով։

Գաղափարային տրոփները բոլոր առ կը հրատարակեն գաղափարութեան տեղեկագրին մարտնչութիւնը օգ Թուրքիոյ

Դիւանի միջոցով առանձին հատորով մը հրատարակուեցաւ։ Ընտանաբար զգուշացած են հրատարակել ամբաստանախնդրութեանը և շարքարանքներով խուսած բոնի խոտափնտրութիւնները։

Ինչպէս շատ պիտի կարելի է կասել, թէ այս հրատարակութիւնները որքան կը զրգան մայրաքաղաքին տգէտ բնակչութիւնը։ Եթէ մտադրութիւնին Հայկական կոտորածներ պատրաստել է, այս հրատարակութիւնները կատարելապէս նպատակաւոր մը են։

Գալով Էնթարաքաններու արուած շարքարանքներուն, անոնցմէ մին Ասարիական հիւանդանոցին դոնապան Առաքել, անցեալները քննիչ Թաննաթոզովին առաջ իր նախապէս ըսածներուն հակառակ պընդեց, բոլորովին ուրանալով իրեն վերադրուած պայթուցիկներու պատմութիւնը։ Եւ երբ նախագահը անոր և աղջկանը առաջնոց ըրած յայտարարութիւնը կը կարգար իրենց, աղջիկը զայրացած առջ ելաւ և ըսաւ, որ ինքը այդ խոտափնտրութիւնը յերթած էր պարզապէս իր աչքին առաջ հօրը արուած շարքարանքները և երկթէ գաղափարի հարուածներով անոր բերնէն արեւն վազելը տեսնելուն հետեւանքով։ Երկուքն ալ կը պնդեն իրենց անմեղութիւնը, ու բոլոր միւս բանաբարկուածներն ալ կը Էնթարաքան օր շարքարանքներու առիթ իրենց բերնէն քաշուած խոտափնտրութիւններ են ասոնք։

Ներկայներու վրայէն ստորու մը կանցնի, լսելով գաղափարներու և բանապահներու վայրենութեանց այս արարները։

Գաղափարութիւնը քանի մը օրէն պիտի վերջնայ և հաւանորէն Պէրիքացի Ժօրիս, ու Հայերը՝ (հակառակ այս վերջիններու ուրացումներուն) մահաւան պիտի գաղափարուին...

Հեռագիրը արդէն հաստատեց Բիրամիտի Պոլսոյ թղթակցին այս տխուր գուշակութիւնը։

Իսկ Պրիւսէլէն մասնաւոր հեռագրով մը Էմիրըն կողմին կը հաղորդուի թէ, Պերիսկան կառավարութիւնը Բ. Գրան դիմելով պահանջեր է Ժօրիսին իրեն յանձնումը, և 1838 թուի ցարդիսիսի օրէնքին համեմատ գատուիլը։

Ա Ր Ա Ր Ա Տ - Կ Ո Վ Կ Ա Ս

Դարձեալ թերթերու յայտարարում։

Թիֆլիզի հայ թերթերը, ահա երկու շաբաթ է որ չեն ստացուիր։ Անտարակոյս նոր գործադուլներ միայն կրնան պատճառ եղած ըլլալ այս յայտարարման։

Բժիշկ Լեւոն Աթապէկեան, արտօնութիւն ստացել է Շուշի հրատարակել «Ապառաժ» անուն հայերէն թերթ մը։ Բժիշկը, նախկին Մէլիքներու ոստանին մէջ բանալու է նաեւ ժողովրդական առաջ մը, ուր հայ երիտասարդները ազատ կերպով պիտի

տի կրնան գանազան հաւաքոյթներ ունենալ։

Ղազարի Գաւառապետ Պ. Ար. նօյտի պաշտօնէն հեռացմամբը, Գաւառին հայերը նորէն մատնուել են թրքական սարսափներու։

Եթէ հաւատանք հաղորդուած լուրին, իբր թէ Բագու կազմուել են քանի մը թրքական խմբեր, որոնք իրենց նշատակ առաջագրած են տապալել հայակեր Աղաէվ և ընկերութեան կազմակերպութիւնը՝ որուն գոյութիւնը կատարեալ չարիք մըն է կապկապի ամբողջ ազդարանակութեան համար։

Ջինուած թիւրքերու ստուար խումբ մը յարձակել է Գանձակի Չովդառ հայ գեղին վրայ։ Կռիւր օրերով շարունակուել է Մօտակայ հայ գեղերէն օգնութեան հասեր են Չովդառցիներուն։ Երկու կողմէն սպաննուածներու թիւը դեռ յայտնի չէ։

Շարուր-Դարալակեազի երեք գեղերու թիւրքերն ալ միանալով յարձակել են կուզիպէլակ հայ գեղին վրայ։ Զօղաքներ հայերու օգնութեան գնացել են թիւրքերը ետ քաշուել են՝ սպաննուած մը ու քանի մը վիրաւոր ունենալով։

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Վեհ. ՀԱՅՐԻԿԸ ԹԻՖԼԻԶ
Վեհափառ Հայրիկը այս պահուս կը գտնուի Թիֆլիզ, եկեղեցական և դպրոցական կալուածներու վերադարձումի գործողութիւնները փութացնել տալու համար։

ԵՐԵՍՓ. ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԸ

Գահիրէի Երեսփ. Ընդհ. Ժողովը անցեալ երեքշաբթի ժամը 4ին ի նիստ գումարուեցաւ Գեր. Առաջնորդ Հօր նախագահութեամբ, և Վ. Պօղոս փաշայի ատենապետութեամբ։ Անդամոց մի քանին բացակայ էին։

Ժողովին դադման գլխաւոր առարկան էր նոր վարժարանի շինութեան խնդիրը։

Նախ կարգացուեցաւ Վեհ. Պօղոս փաշայի կողմէ Ընդհ. Ժողովին ուղղուած գրութիւն մը, որուն մէջ նորին վաճառութիւնը գրաւորապէս կը հաստատէր իր խոստումը, ազգին բազմանոց համեմատ իր ծախքով շինելու նոր վարժարանը, որ պիտի պարունակէ նաեւ Առաջնորդարանի մաս մը։ Ն. Վաճառութիւնը Աղապին վարժարանը շինել տալէ յետոյ, Առաւորական վարժարանի մը համար նախապէս որոշած 40,000 ոսկիէն մնացած գումարով յանուն ազգին պիտի գնէ վաթի կալուածներ, որոնց հասցիները կապարեան գերդաստանի ներկայացուցիչներուն հսկողութեան ներքե պիտի գործածուի։

Հայ ուսանողներու բարձրագոյն ուսմանց և մասնագիտութեանց հետեւելու ծախքին:

Այս գրութեան ընթերցումէն վերջը ժողովը յատկապէս շնորհակալութեան քուէ տուաւ վսեմ. նուիրատուին, և ժողովին Ստեփանակերտի Գրար Նշան Մարտիրոսեան ուղերձ մը կարգաց իր ժողովական պաշտօնակիցներուն կողմէ: Յետոյ՝ Արժ. Տ. Աւետիս քահ. Շաղոյեան առաջարկեց որ ինչպէս որ կը լինի բարեկիշատակ կարապետ Գալուստի յիշատակին՝ այնպէս ալ Նուպարեան գերդաստանին նշանակեալներու յիշատակին օր մը յատկացուելով ամեն տարի հոգևոր պաշտօն կատարուի, և իր կողմէ՝ թեւադրեց որ Գալուստեան վարժարանի նոր շէնքին համարկէքի օրը յատկացուի այդ նպատակին համար: Ժողովը միաձայնութեամբ ընդունեց Տէր հօր առաջարկները:

ՆԿԱՐԱՋԱՆԴԵՍ

Տխար վարդան Մարտիրոսեան, այս օր կը բռնայ իւր նկարներու ցուցահանդէսը Պրիզդառի տանը մէջ, Օրերայի հրապարակը:

Պարտականութիւն է ամէն կերպով քաջալերել այս արժանաւոր հայ արուեստագէտը՝ որ իր տաղանդովը պատիւ կը բերէ իր ազգին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կովկասի արկածեաց օգնութեան համար կազմուած Պատ. Թանձնաժողովին կողմէ խմբագրութեան ուղղուած գրութեան մը մէջ խորին շնորհակալութիւն կը յայտնուի այն ամեն ազնիւ ազգայիններուն որ հաճած են մասնակցիլ այս հանգանակութեան:

Պատ. Թանձնաժողովը մասնաւոր գոհունակութեամբ կը յիշէ խան-Խալիլի մեր ուկերիչ արհեստաւորաց դասակարգը, որոնց անկեղծ զգացումով և ջերմ եռանդով փութացեր են, իրենց կարողութեան աւելանքին մէջ՝ մասնակցելու Կովկասի հանգանակութեան և միանգամայն բաժանորդագրուելու Հայկական Ընդհ. Միութեան:

Միեւնոյն գրութեան մէջ Պատ. Թանձնաժողովը ցաւով կը յայտնէ թէ մինչդեռ ամեն հայեր, որոնց այս առթիւ գիտուած էր մեր գործող հայ եղբայրներուն ցաւերը մեղմացնելու համար, խանդավառութեամբ մասնակցած են հանգանակութեան, գանձաւճակայնման հարուստ ազգայիններէն անձնաւորութիւն մը, որ օչ միայն չէ հաճած քաջալերել այս ձեռնարկը, այլ և վերաբերել եղանակով մը մերժած է իրեն ուղղուած դիմումը:

ԽԵՂԱԹԻԻՐՈՒՄ ՄԸ

Ազատ Բեմ, իր 35րդ թիւին մէջ հրատարակած է Գահիրէէն թղթակցութիւն մը, Մ. Ռ. Խորապարտութեամբ:

Այդ խնդրոյն վրայ մեր ցաղած տեղեկութիւններէն և կատարութեան բռնած ընթացքէն համազուած ենք թէ, նամակագիրը չաքամաւթեամբ և կամ ազիւս:

Թեամբ խնդիրը բողոքովին խեղաթիւրած է և գերերը փոխած:

Իրականութիւնը օտ է որ, կարգ մը տղայամիտ անձեր, Ենդափոխականութեան գիմակին ետեւ պահուած, և տարօրինակ և նորեկուկ հերոսացման մը մարմաջէն բռնուած՝ ազգասպան ձեռնարկի մը վիժուած վերագրեցին Աղ...ի և Ապ...ի, և իրենց ամօթի ու վրէժխնդրութեան զայրոյթը ուղեցին Թափել անոնց գլխուն՝ ազէտ անձի մը ձեռքով: Արգարութիւնը իր գործը շարունակելու վրայ է և թիւ ատենէն ժողովուրդը իրազեկ պիտի ըլլայ:

Գալով այն պատմութեան թէ «Աղ... վնասուած է Պողոս փաշայի ծառայութենէն», ստորեւ աղբիւրէ իմացանք որ այդ լուրն ալ բացարձակ կերպով սրտէն է:

ԻՐԱՋԵԿ

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Աղէքսանդրիա տեղի ունեցած յանցապարտ ցոյցին պարագլուխներէն 18ը մէկ տարուան և 24ը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտուած են:

Լորտ Բրոմբրի առողջական վիճակը բարուրած է:

Այս շաբթու կնքուեցաւ Էդիպոսի և Խալիլի առեւտրական նոր գաշնադրութիւնը:

Տեղական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Խալաֆի մէջ Զիւլֆիգար, մեռած է:

Մեռած է նաեւ նախկին պատերազմական նախարար Սֆլաթօն փաշա:

Արաբիա մեկնող ուխտաւորներու թիւը վերջին տարիներու անպահօգնութեան պատճառով, այս տարի շատ նուազ եղած է:

Պէտէվիներու մասին եղած նոր օրէնքը, անոնց Օմտիկներուն (գիւղացեալ) բաւական իրաւասութիւններ կուտայ, իրենց ընտրութիւնը պիտի կատարուի կառավարական և Պէտէվիներէ խառն ժողովի մը միջոցով:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

ՌՈՒՍԻԱ ՅԵՂԱՓՈԽ

Բեգրպուրի, 20 Դեկտեմբեր
Ռոստիսկոյի և Վիլիսի ծովակալները հոս հասան:

Հոս և Մոսկուա ընդհանուր գործադու հրատարակուեցաւ հինգշաբթի օրուան համար:

Բեգրպուրի, 20 Դեկտեմբեր
Իրկաթուղային 22 ընկերութիւններ յարեցան բանթօղներուն: Գոմիթէն յայտարարութիւն մը հրատարակելով, կը հրաւիրէ գործաւորները և զօրքերը ապրտամբիլ և ժողովրդական հանրապետութիւն մը հաստատել:

Մոսկուա, 21 Դեկտեմբեր
Կապուլիներ շատ ծանր է: Պաշարման վիճակը վերահաստատուեցաւ: Գաղաքը գիշերները թանձր մթնոլորտի մէջ է: 50,000 բանուորներ անգործ կը ստորին: Բեգրպուրի 21 Դեկտեմբեր

Պալիկան նահանգները երեւան և կած է Մաքսիմ անունով ժողովրդական պետ մը, որ նշանաւոր առեւտրի մը

Հ Ա Յ Կ Ա Կ Ա Ն

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

ՄԻՈՒԹԻԻՆԸ

ԱՆԴՄԱՋԱՐՆԵՐ ՆԻ ՆՈՒՐՆԵՐ

Ա. ՏՈՒՑԱԿ

Ա ճ ո ս ա ճ ք	Մոտայի Նուեր	Ամսական Բժժրդարմ.	Մասնաւոր Հաճախորդներ Կովկասի համար
Գեր. Մկրտիչ Մ. Վ. Արաւնու.	դր. 200	դր. 50	դր. 100
Նի. Առաջնորդ Եգիպտոսի Հայոց	200	50	100
Վսեմ. Պողոս Բաշա Նուպար	80,000	2,000	20,000
Տխար և Տիւրքիոյ			
Երուանդ Գ. Արաթոն Պէյ	5,000	100	1,000
Տիկին Ե. Արաթոն		20	
Օր. Բարինէ		20	
Օր. Գեղինէ		20	
Գրիգոր		20	
Օլին		20	
Սեդրաք Դաւիթեան	500	50	200
Տիկին Մ. Պէրպէրեան	200	25	100
Յովհաննէս Ա. Տէրվիլեան	500	50	500
Յ. Յակոբեան	100	10	100
Ա. Ասլանեան	50	10	100
Մ. Արիեան	100	10	100
Ս. Արիեան		10	
Սարգիս Արիեան		5	
Գեղամ		5	
Յովսէփ		5	
Վառմ Գալփաթեան	50	10	40
Վիրժինի	50	10	40
Յ. Ճէպէճեան	200	15	40
Տրք. Ն. Քէլէճեան	100	10	30
Բարթիկ Նահապետեան	500	50	500
Նշան Գալսէրեան	100	20	40
Ակիլաս Պիպէրճեան	10	5	40
Կարապետ Յ. Պալեան	20	10	50
Սիւրիսարեան և Ազնաւորեան	20	10	60
Թով. Բրուտեան	10	5	97 50
	87,710	2,575	23,137. 50

Ըլլալով ժողովուրդը կուրբէն կը հնազանդի անոր: Գործադու կողմանայ մեծ ծաւալ ուտանալ: Գործաւորները որոշեցին կողպուել նպարաւճառներուն խանութները, եթէ ուսելիքները պահին: Զարհուրելի անատուգութիւն մեծապէս ազդած է սակարաններուն վրայ: 4 Օ/Օ ար. մթնոլորտը գնեց ինչպէս 76 1/2ր:

Կապուլիներ հոս ալ Մոսկուայի պէս անորոշ է:

Բիկա, 21 Դեկտեմբեր
Թիւքիսի մէջ ապստամբներու ձեռքով ջոկատ մը շարքուած ըլլաւ, զօրքեր զրկուեցան: Երանը ընդհանուր մը տեղի ունեցաւ: Հարիւրաւոր մեռաւ և վիրաւորներ կան գիւղացիներէն:

Բարիդ, 20 Դեկտեմբեր
Զօրավար Ուսիկ մեռաւ:

Թուրքի, 20 Դեկտեմբեր
Մարքիզ Իթան Դօրեայի ընդհանուր ներկայացուցիչ տնտեսուցեալ:

Եանկա, 21 Դեկտեմբեր
Կարգը վերահաստատուեցաւ: Փոխարքան եկածին պէս ճննութիւն բացաւ: Երկային զինուորները դեռ կը հսկեն:

Աթէնք, 21 Դեկտեմբեր
Պ. Թէօֆոքիս կազմեց նախարարութիւնը: Պ. Ուրազ և Արաքիս Գործոց նախարար եղան:

ՏՕՔԹ. Վ. Գ. ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԱՏԱՄՆԱՐՈՅԺ

Վկայեալ Ամերիկայի Մէյքիլէնտ Համալսարանէն, այժմ իւր պաշտօնատեղին հաստատած է, Շարաֆեան միլ թիւ 1. Շեփերտս Հօթէլի գիւմարը:

Դիւրամատչելի գիներով կը դարձանէ վիտերու, ակաւներու և բերանի ամեն տեսակ հիւանդութիւններ:

Կը պատրաստէ Ամերիկեան ամենավերջին և կատարելագործեալ մեթոտներով, բաւարար քիմիով և կամ ոսկի, բլաթին և յախճապակիէ ակաւներ:

Տխար և փոսած ակաւները կը զօրացնէ և կը լեցնէ, ոսկի, արծաթ և սոյլ նիւթերով:

Անգարամանիլի ակաւները կը քաշէ առանց ցաւի՝ լինտերու կամ ընդհանուր թմրութեամբ:

Թաճախորդներ կ'ընդունուին, բացի կիրակիէ, ամէն օր առաւօտեան ժամը 9-12 և կէս օրէն վերջ 2-6:

Այս ժամերէն դուրս մասնաւոր ժամագրութիւններու համար պէտք է նախապէս իմաց տրուի:

ՍԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Երկրորդական զորքի համար գիտաց. մասնաճիւղ Նոր Պաշարի գիտաց. Գ Ա Հ Ի Բ Է

Բարձր 1901ի Յուլիանական տարին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐԱՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն ՄԵՇ վարձատրութիւնը փոփոխողաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանական տարին լիզու

Իւրաքանչիւր Սինկեր մեքենայի վրայ փ
տակ այս վաճառանիշը (marque)
ԲՍԱՆ ՄԻԼԻՕՆ մեքենաներ սպասած
Սինկերային ձրի դասեր և մեքենաներու
ձրի նորոգութիւն զնայեցու տան մէջ մ
ման զիւրութիւններու Սինկեր կարի մեքենան
ըը աշխարհի լուսագոյններն են (29)

S. S T E I N
ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ս. ՇԹԵՅՆ
ՀԵԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ
ԱՌԱՊԱ ԵՆ ԽԱՏՐԱ, ԵՋՊԵՐԻՆ
Խնկրո Այլերու և Տղաքներու
ՍԱԳՈՒՍՏՆԵՐ
Գիները Չափաւոր են
ՂԱՆԴԱՆ ՆՈՐԱՏԵՐՈՒԹԻՒՆ
Երկրորդական վերամշակում (ասանեօր)
տալրանքները բնակարան կը զրկուին

ՍԱԿԱՐԱՆ	
Ներքին երկրան մասը 1 րդ փուլում	
Էրկրորդական Պանք Ա. Ո.	9 316
Ներքին " "	23 316
" " " " " "	24 916
Գաւառի մի Սթոնթո	208
Պանք մ'Աթէն	130
Տէլթա Լայթ Ա. Ո.	11 918
Հեյուան	28
Լո թիւրք	Ֆրան. 134
Անգլոսաքսոն Լոն Բնդ.	14 112
Գաւառի " " " "	115
Տարեկ Սանիյէ	17 116
Բրէտի ֆոնտիէ աղբիւն	Ֆր. 780
" " " " " " " "	217
" " " " " " " "	272
Ռամիէ Ա. Ո.	6 314
Խնկրոն Խնկրոն	
Էստ Էյնթի Լիմ. Ա. Ո.	1 116
Խնկրոն Լոնթիյո	1 816
Լոնթիյո Էստ Էյնթի Լիմ. Ա. Ո.	12 318
Խնկր. Լիմ. Էստ Էյնթի Լիմ. Ա. Ո.	0 1316
Խնկր. Դրոնթ Էստ Էյնթի Լիմ. Ա. Ո.	1 118
Պանթիւր Ե. Ո.	36
Տէլթա Լիմ. Ուարտան	2 118
Լոնթիյոն Մարթիթ	23.9
Ներքին Լոնթիյո	10 1316
Գաւառի Պրիւրի Աղբիւն. Ֆր.	206
" " " " " " " "	112
Գաւառի միւր Ա. Ո.	0.3.6
Սոլթ Էստ Սոա	19.9
Չիմթիթ	67
Սրիւնիկ	15116
Անկիւ- Ամերիկոն Նալ	5 314
Մէլիպիէ	4 112
" " Տիֆթա Ե. Ղ.	105
Բրամիէյ Անթի. Բրիլ.	159
" " " " " " " "	280
Լիմթիւ. Դեկտ. 20	
Օրոնան վաճառումը, Հակ.	7000
Օրմէ Լիմթիւ. Դեկտ. 20	400
Մաւթ. Գեթա.	6.18
Մաւթ. Գեթա.	6.31
Մաւթ. Գեթա.	6.34
Երկրորդական ՍԱԿԱՐԱՆ	
Խնկրոն Պրիւր Անթիւրի Դեկտ. 22	
Նոյն 1905ի	
Գաւառ.	15 114
" " " "	15 27136

ՏԲԹ. ՕՎԱՍԻԱ
Որ իր ուսումը և փորձառու-
թիւնը ստացած է Բարիլի առաջ-
նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և
որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի
մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շա-
հած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը
մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ
հիւանդանոցները, շիթաթը (կուլթ
միլիթիւր), միզանքի կծկումները,
փամփշտատալը (սիւթիթ) և ծննդա-
կան և միզային դորձարաններու
հիւանդանոցները հետեւանքները, կը
դարձանէ նաև սիֆիլիսը և մորթային
հիւանդանոցները

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժա-
մը 9-12 կէս օրէ առաջ իսկ 3-6 կէս
օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմետ
Ալի փողոց, Ամերիկեան գրադարան-
առնոցին վրան

“ԲՈՒՌԻԷ ԵՐՈՐԵՆ”
LE COURRIER EUROPÉEN
Hebdomadaire international
Rédaction et Administration;
280 boulevard Raspail, Paris.
Comité de direction: Bjørnstjerne
Bjørnson, Jacques Novicow, Nicolas
Salmeron, Gabriel Seailles, Charles
Seignobos, Giuseppe Sergi.
Redacteur en chef, Louis Dumur.
Secretaires
Arne Hammer et Charles Chanvin
Administrateur, R. Pierre
Իր վարչական մասնաժողովի ան-
դամներն զատ աշխատակից ունի
Թոլթոյ, Լամպրոզ, Ֆոն Պար, Ֆը-
րետերի Բաթի, Լըրուա-Պոլիէ, Գա-
րոն Սոլթմայցու, Միլթերլինք, Բոլ
Ատան Էն. Էն.
Ամեն երկրի մասին կը հաղորդէ
տեղեկութիւններ Միջազգային քա-
ղաքական շարժումին հետեւի փափա-
քող ամեն անձի համար անհրաժեշտ
արաթաթերով մըն է.
Բաժանորդագիծ
Ֆրանսա՝ տարեկան 12 ֆր.
Ռարիւ երկիրներ " 15 -
վեց ամիս՝ 3 ֆր. լորս ամիս՝ 4 ֆր.

ՍԻ ՃԱԾԷԲ !!!
Բայց միայն Կ. ՊՕԼՍՈՅ ճաշա-
անը, Շարա-Ապարիւ-Աղիգ, Եգիպ-
տական թատրոնին գիտացը, ուր պի-
տի գտնէք Արեւելեան ճաշակով եփ-
ւած համեղ կերակուրներ, լաւ սպա-
սարկութիւն մը, կատարեալ մաքրու-
թիւն, և չափաւոր գիններ
Փորձեցէք և գոհ պիտի ձառք.
Ճաշարանի տնօրէնութիւնը բը-
նակարաններու մէջ ճաշկերոյթի պատ-
րաստութիւններ կը ստանան լաւա-
գոյն պայմաններով

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻԲ
I A NEW-YORK
ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԵՆՅԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԸ
Ջուտ փոխադարձ, հիմնաւ 1845ին
— օր 820 —
Կը դորձէ 82 կառավարութեան հոկտեմբերի ներքեւ
1903 Յունիս 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է ֆրանք 1,827,000,000
ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻԲ 812,711 ապահովագրեալ ունի սրբ կը կազմեն Ընկե
րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրեալ
վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆրանք 27,670,882.
ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻԲԻ տիեզերական բոլոր միջև հիմա ուրիշ քր եւ
է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանդ
եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեա
անվիճելի է, ըլլայ գրադման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակ.
ներուն եւ պատճառին, անձնատպանութեան եւ միջև իսկ պա-
տերազմի տեսնէ Տիեզերական ևը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն.
ներ երեք տարի ապահովագրին ճարելէ յետոյ առանց յետագա
ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները
զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ
Իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադ
րեցնելէն միջև 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհով, յե
տամնաց ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հանգերձ վճա
րելով, մէկ տարիվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ. Ապահ
վագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա-
միջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ
պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ
առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրները
ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԻԲ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի
մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է
Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լուսաբեր» խմբագրատունը

ՏՕՔԹ. Խ. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ
ԱՍԱՄՆԱՐՈՅԺ
ԵՈՐԱ ՔԱՄԵԼ, ԹԻԻ Տ. ԵԵՓԸՏՄ 20ԹԵԼԻ ԴԵՄԱՅԸ
Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ
եկեքտական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեա
գրութեանց
Կը պատրաստէ ոսկիէ տկուաներ և կաթիլակներ (travaux aux ponts
et couronnes) սրոնք առանց արհեստական քիմիքի և առանց ամրացու
ցիլ թելի (crochet) կ'ապահովին արհեստական տկուաներու ասկուռու
թիւնը և տեւականութիւնը
Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քաւուռէ լինտերով տկուաներ, և առ
ցաւի կը քաշէ զնստուած տկուանները, լինտերու կամ ընդհանուր Վիգե-
րու վայրկեանական թմբութեամբ
Յաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—երեկուան 6

ՊԱՍԱՆԻ
Chigwell, London.
Պատկերազարդ ամսաթերթի
Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12
պատկերներ կը ցտնուին, տղոց հա-
մար խիստ հետաքրքրական
Գին երկուք ու կէս Շիլլին.
Երկուքն ալ կրնան ստացուիլ «Լուսաբեր» խմբագրատունէն
ՊԱՍՄՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ
2 Հատոր, 676 էջերէ բաղկացեա
Դիմել՝ Prof. G. Thomaian
Chigwell, Essex.
Գին փոստի ծախքով երեք ո
կէս Շիլլին